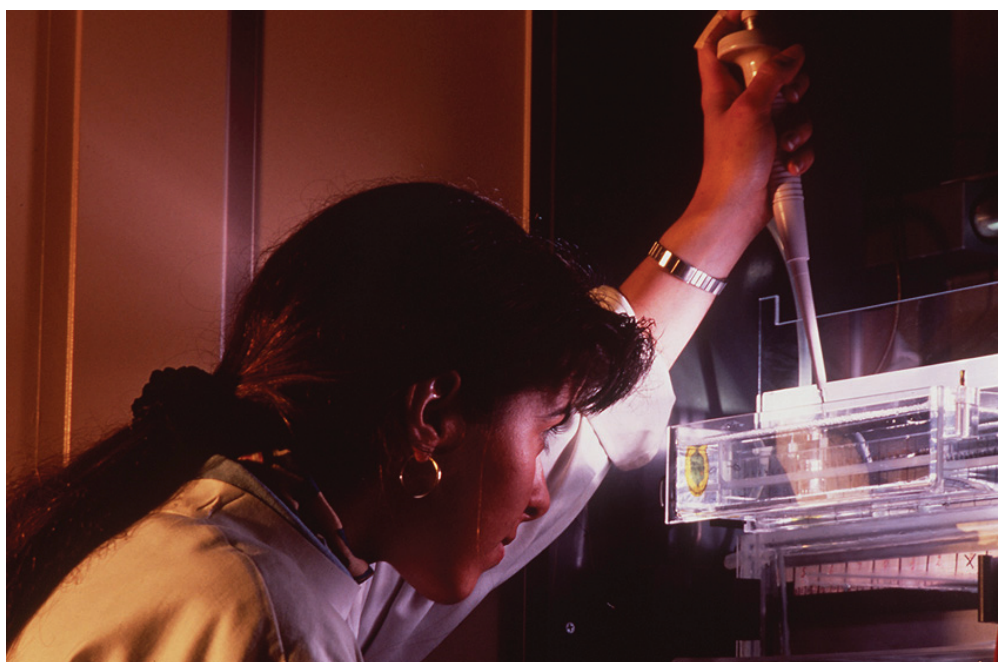

EU-forskning i minus

Norge betaler 8,9 mrd til EUs forskningsprogram.

Bare halvparten kommer tilbake til norsk forskning.

Rammeprogram: EUs rammeprogram omfatter forskning innenfor bl.a. helse, hav- og landbruk, IKT, nanoteknologi, energi og miljø. (Foto: EU.)

Norge deltar på linje med EUs medlemsland i EUs rammeprogrammer for forskning. I det pågående 7. rammeprogrammet, som går over syv år fra 2007-2013, betaler Norge 8,9 milliarder kroner, i gjennomsnitt 1,28 mrd per år.

Nye tall fra Forskningsrådet viser at den tildelte støtten til Norge fra EUs 7. rammeprogram per 31.12. 2010 ligger på rundt 2,7 mrd. kroner.¹ Beløpet inkluderer både de registrerte utbetalingene og midler som er overført men ennå ikke registrert, og er det offisielle estimatet på det totalbeløpet som er tilbakeført til Norge i løpet av rammeprogrammets 4 første år.

De 2,7 mrd utgjør bare 53 prosent av den norske kontingentandelen på 5,1 mrd kroner i denne perioden. Over halvveis i rammeprogrammet fremstår altså dagens programsamarbeid med EU som et underskuddsprosjekt for Norge og norsk forskning. Norge får bare om lag halvparten av midlene tilbake.

Betalingene til EU har økt med 70 prosent

Det norske bidraget til EUs forskningsprogram har økt betydelig siden det forrige, 6. rammeprogrammet. Til dette programmet, som gikk over fire år fra 2003-2006, betalte Norge ca 3 mrd kroner, dvs. 0,75 mrd per år. Økningen i årlig kontingent er over en halv milliard kroner, eller 70 prosent!

Det 7. rammeprogrammet er mer omfattende og inngripende enn de tidligere EU-programmene. Forskningsrådet omtaler det slik:

Nr. 2, mars 2011

Forfatter: Morten Harper, utredningsleder i Nei til EU

Kategori: EØS

Stikkord:

- Forskning
- Budsjett
- EUs 7. rammeprogram

Bakgrunn:

EØS-avtalen forplikter Norge til å delta i EUs programsamarbeid om forskning. For deltagelsen i det 7. rammeprogrammet, som går over syv år fra 2007-2013, betaler Norge 8,9 milliarder kroner.

«Dette griper inn i norsk forskning på langt mer omfattende måte enn tidligere, både hva angår antall involverte aktører men også hva angår konsekvenser for struktureringen og internasjonaliseringen av norsk forskning.»²

Under det 6. rammeprogrammet hentet norske forskere tilbake 83 prosent av det innbetalte beløpet. Mens Norge nå i det pågående rammeprogrammet betaler inn langt større midler enn før, ser det ikke ut til at den norske forskningsdeltagelsen øker. Man kan derfor spørre seg: hvor egnet er et så omfattende programsamarbeid med EU til å stimulere norsk forskning?

Norge mest på miljø

EUs 7. rammeprogram omfatter forskning innenfor bl.a. helse, hav- og landbruk, IKT, nanoteknologi, energi og miljø. Samarbeidet administreres her hjemme av Norges forskningsråd. Normalt kreves det minst tre uavhengige deltakere fra tre forskjellige EU-land eller land som er assosierte medlemmer i rammeprogrammet. Foruten Norge er blant annet Sveits, Israel, Island og Tyrkia assosierte land og medfinansierer programmet. Det er EU-kommisjonen som behandler søknader og tildeler midler. Norske forskere er sterkest representert innenfor den delen av programmet som gjelder miljøforskning, der har nesten hvert tredje prosjekt norsk deltagelse.

Totalbudsjettet for det 7. rammeprogrammet er 50,5 milliarder euro, altså om lag 404 mrd kr. Norge og de andre EØS-landenes kontingent til rammeprogrammet regnes ut etter en andel av BNP.

Større valgfrihet uten EØS?

EØS-avtalen forplikter Norge til å delta i programsamarbeidet om forskning. Men EØS er ikke noen forutsetning for samarbeid med EU om forskning. Samarbeidet mellom Norge/EFTA-landene og EU startet flere år før EØS-avtalen ble inngått, med bakgrunn i Luxembourg-erklæringen fra 1984. Norge var – helt uten EØS – fullt medlem av bl.a. programmene for medisin- og helseforskning, naturvitenskap og teknologi (SCIENCE) og miljøforskning (STEP). Den viktigste forskjellen om vi går ut av EØS, er at Norge ikke lenger vil være forpliktet til å delta i alle EUs samarbeidsprogrammer om utdanning og forskning (unntatt kjernekraftprogrammene). Vi kunne altså målrette innsatsen der den er mest hensiktsmessig.

Noter

1) E-post fra Forskningsrådet 31.01.2011.

2) http://www.forskningsradet.no/no/0m_EUs_FP7/1253952644320.